

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM
2012-04-18
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
1795-12 E
Enhet 2:1

SÖKANDE

IBF Älvstranden, 857500-2400
Anders Carlssons Gata 12
417 55 Göteborg

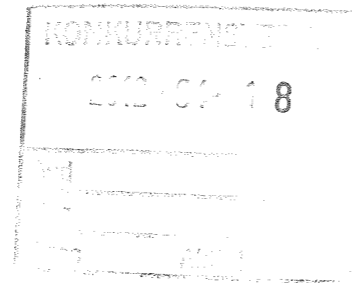
Ombud: Lars Larsson
Skånegatan 37 A Lgh 1402
412 52 Göteborg

MOTPART

Göteborgs Stad
Idrott & Förening
Box 114
401 21 Göteborg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentligt upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

BAKGRUND

Göteborgs Stad Idrott och förening (IOFF) genomför en upphandling avseende "Drift och skötsel Lundbystrand Idrottsanläggning". Av beslut från IOFF den 27 januari 2012 framgår att avtal kommer att tecknas med Föreningen HP Warta.

YRKANDEN M.M.

IBF Älvstranden (föreningen) ansöker om överprövning anför bl.a. följande. Det ifrågasätts att antaget anbud ligger inom ramen för kostnader som anbudstagaren har på ett år. Efter kontakt med de anställda har föreningen kommit fram till att anläggningen fordrar två anställda under dagtid och sex vaktmästare i rotation. Föreningen har inte i anbudet vågat ta med den person som Park och Natur för närvarande placerat på Lundbystrand. Om den personen ska medräknas borde det stå i handlingarna. Föreningen anser att IOFF:s uppfattning om bemanning borde varit angiven i handlingarna för att alla skulle kunna lämna ett rättvist anbud. Föreningen har kollat med anställda och bland annat gått på deras uppfattning när det ska vara enkel respektive dubbel bemanning. Föreningen har även kollat med IOFF att tidigare stängning under sommaren i sju veckor inte är aktuellt utan anläggningen ska endast vara stängd under juli. Vad föreningen förstår så finns även förmåner utöver det vanliga av arbetsförmedlingen som föreningen inte missunnar Warta men som föreningen inte vågat räkna med, till exempel samma lönebidrag år efter år samt därutöver dagersättning på flertalet anställda. Föreningen har även räknat med årets lönerrevision. Föreningen vill ha förklaring och uttryckliga garantier för att underbemanning inte sker som nu och att förbrukningsartiklar (toalettpapper, handdukar och tvål) alltid finns tillgängliga. Uppenbarligen räknar Warta med att ha kvar kaférelsen i sitt anbud. Handlingarna säger något annat. Vid föreningens besök sades att köket skulle göras om till den standard

andra hallar har för att kunna utlånas vid evenemang. Det är ok att någon får ha kaféörelse när inga arrangemang och matcher med publik finns, vilket säkert är en stor andel av året. Emellertid ska man då ha ett anbuds-förfarande från IOFF. Alla bör ha chansen och IOFF bör kunna få in lite pengar. Beslutsmotiveringen är underlig då endast lägsta anbud gällde.

IOFF yrkar att begäran om överprövning avslås och anför bl.a. följande. Anbudssumman från tilltänkt entreprenör har en rimlig nivå, den överstiger nuvarande ersättning med 399 000 kr. Enligt upphandlingsföreskrifter i förfrågningsunderlaget ska frågor under anbudstiden ställas till beställarens handläggare. De uppgifter som föreningen fått från anställda hos nuvarande entreprenör eller någon annan kan inte anses vara bindande för IOFF. De öppettider som ska gälla för åtagandet är de som anges under SF4.3 i särskilda föreskrifter. I särskilda föreskrifter under SF3.3 Personal anges att beställaren gärna ser att arbetstillfällen skapas för personer som normalt har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Varje anbudsgivare får själv bedöma sina förutsättningar och möjligheter härför. Avseende att föreningen anger att den har räknat med årets lönerrevision så framgår förutsättningar för indexreglering av SF6.13 Ersättning för kostnadsändring (indexreglering). Tillhandahållande av förbrukningsartiklar är reglerat i förfrågningsunderlaget. Avseende cafeteria regleras detta i SF1.8 i särskilda föreskrifter. Där anges att i åtagandet ingår inga förpliktelser att hålla öppet kaféservingen, men entreprenören kan välja att hålla cafeteria öppen. Kyl, frys kaffekokare och porslin tillhandahålls av beställaren. Övrig köksutrustning som idag finns i anläggningen ägs av nuvarande entreprenör och ingår ej. Entreprenören har ingen option på försäljning inom anläggningen. Respektive hyresgäst ska ha rätt att använda cafeteria och städa efter sig. Angående att föreningen anser att beslutsmotiveringen är underlig så gäller enligt förfrågningsunderlaget att det anbud som har lägst pris kommer att antas. Det antagna anbudet har lägsta pris.

Föreningen har därefter anfört bl.a. följande. Vid antagande av ett anbud bör det göras en bedömning av huruvida detta anbud är rimligt eller inte. Det torde vara uppenbart att det pris på 1 200 000 kr som ligger i vinnande anbud inte är tillräckligt för att driva den verksamhet som beskrivits i förfrågningsunderlaget, oavsett den ersättningsnivå som nu råder. Andra sidovillkor måste till för att göra driften möjlig på denna nivå. IOFF:s förklaringar rörande cafeteria är något oklar och luddig. I förfrågningsunderlaget angavs som enda kriteriet lägsta pris. Föreningen konstaterar emellertid att det i tilldelningsbeslutet har angivits att vinnande bud har det totalt mest ekonomiska anbudet. Denna formulering öppnar för möjligheten att annat än lägsta pris kan ha avgjort vinnande anbud. Beslutsformuleringen är i vart fall inte överensstämmande med det kriteriet som angivits i förfrågningsunderlaget.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Av 1 kap. 9 § LOU framgår följande. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Av 9 kap. 12 § LOU framgår bl.a. att en upphandlande myndighet ska för varje upphandling upprätta ett protokoll där bl.a. ska framgå skälen till att ett anbud som ansetts vara onormalt lågt förkastats.

Av Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2009 ref. 69 framgår att det i mål om ingripande enligt LOU som huvudprincip gäller att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan och att förvaltningsrätten bör pröva bara de grunder som sökanden tar upp.

Utredningen

Av upphandlingsföreskrifterna UF2 framgår bl.a. att förfrågningar under anbudstiden ställs till Christer Johansson.

Av upphandlingsföreskrifterna UF3.52 framgår att det anbud som har lägst pris kommer att antas.

Av särskilda föreskrifter SF1 framgår bl.a. följande. Entreprenaden innefattar öppethållande, bemanning av reception, driftuppgifter/vaktmästeri och städning. Entreprenören ska hålla anläggningen öppen under normal säsongperiod för de tider som bestäms av IOFF. För de ordinarie öppettider som gäller för närvarande, se SF4.3. Receptionen ska vara så bemannad att besökande till anläggningen med lätthet kan nå personal på plats i anläggningen för att erhålla upplysningar och anvisningar om lokalanvändningen och pågående aktiviteter.

Av särskilda föreskrifter SF1.8 framgår bl.a. följande gällande cafeterian. Entreprenören har ingen option på försäljning inom anläggningen. Respektive hyresgäst ska ha rätt att använda cafeterian och städa efter sig.

Av särskilda föreskrifter SF3.3 framgår bl.a. att beställaren gärna ser att arbetstillfällena skapas för personer som normalt har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden.

Av särskilda föreskrifter SF4.3 framgår bl.a. att anläggningen är öppen hela året med undantag av semesterperioden, juli månad då den är stängd. Även dagliga öppettider framgår.

Av särskilda föreskrifter SF6.11 framgår att ersättning för kontraktsarbetena utgår som fast ersättning per år med indexreglering.

Förvaltningsrättens bedömning

Föreningen menar att det anbud som vunnit upphandlingen är orimligt lågt. Det är upp till anbudsgivarna att bedöma sin förmåga att leverera efterfrågad produkt till anbudspriset. Enligt vad IOFF obesträtt uppgett ligger det vinnande anbudet över nuvarande ersättning med 399 000 kr. Skäl att anse anbudet som onormalt lågt har på grund av det sagda inte framkommit.

Föreningen menar att bemanning borde varit angivet i handlingarna. Det framgår dock tydligt vad det är som ska utföras och vilka anläggningens öppettider är. En anbudsgivare kan med de uppgifter som erhålls i förfrågningsunderlaget själv beräkna vilken bemanning som behövs. Uppgifter från anställda från nuvarande entreprenör kan inte ligga till grund för beräkning av personal, utan en anbudsgivare har att utgå från förfrågningsunderlaget och/eller ställa frågor till upphandlaren. Av förfrågningsunderlaget framgår också tydligt att anläggningen har sommarstängt under juli och inte i sju veckor. Personalstyrka kan för alla normalt omsorgsfulla och insatta anbudsgivare beräknas utifrån detta. Det som föreningen uppger som stöd för den nu prövade grunden medför därför inte att IOFF brutit mot LOU.

Det har i förfrågningsunderlaget angivits att IOFF gärna ser att anbudsgivarna använder sig av anställda som normalt har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Warta synes uppfylla detta önskemål och det som föreningen uppger i denna del innebär inte att IOFF överträtt LOU.

Föreningen pekar på att de tagit hänsyn till lönerrevision. Av förfrågningsunderlaget framgår att det finns en indexreglering. Frågan är således redan reglerad. Inte heller utifrån det som föreningen anger i denna del finns det alltså grund för att besluta om åtgärd enligt LOU.

Av förfrågningsunderlaget framgår även hur caférörelsen ska regleras. Skäl att rätta till eller göra om upphandlingen på denna åberopade grund saknas därför.

Det framgår av förfrågningsunderlaget att lägsta pris vinner upphandlingen. Den anbudsgivare som lämnat det lägsta priset har också vunnit upphandlingen. Att det i tilldelningsbeslutet anges att den anbudsgivaren "har offererat det totalt mest ekonomiska anbudet" innebär inte att LOU överträts.

Sammanfattningsvis innebär det som föreningen uppger och har visat inte att LOU överträts, varför ansökan ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Urban Karlsson
Rådman

Föredragande i målet har varit föredraganden Lisa Montan.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1B LOU